

ОБЩИНА САПАРЕВА БАНЯ

2650 гр. Сапарева баня, ул. "Германия" №1, телефони : 0701/2 56 19 ; 0707/33 – 78 ; факс: 0701/2 -79 -18 ; e-mail : sap_obn@abv.bg

Одобрил:
КМЕТ: К.ГЕЛЕВ

П Л А Н

З А

ФИНАНСОВО ОЗДРАВЯВАНЕ

ИЗПОЛЗВАНИ СЪКРАЩЕНИЯ

ВБЗ - временен безлихвен заем

ДВПИ - данък върху възмездното придобиване на имущество

ДД - делегирани дейности

ДНИ - данък върху недвижимите имоти

ДПС - данък върху превозните средства

ДУ - данъчно усилие

ЕБК - единна бюджетна класификация

ЗДДС-закон за данък върху добавената стойност

ЗКПО - Закон за корпоративното подоходно облагане

ЗМДТ - закон за местните данъци и такси

ЗОД -Закон за общинския дълг

ЗПФ- Закон за публичните финанси

МД- местни дейности

МФ - министерство на финансите

СЕС- сметка за европейски средства

ТБО - твърди битови отпадъци

ОБЩИНА САПАРЕВА БАНЯ

2650 гр. Сапарева баня, ул. "Германия" №1, телефони : 0701/ 2 56 19 ; 0707/ 33 – 78 ; факс: 0701/ 2 -79 -18 ; e-mail : sap_ob@abv.bg

Процедурата по финансово оздравяване е дълга и преминава през различни етапи, един от които е съставяне на оздравителен план, който се приема от Общинския съвет. По тази причина Община САПАРЕВА БАНЯ изготви **проект за оздравителен план**, който ще бъде внесен на сесия на Общински съвет за разглеждане , обсъждане и приемане.

Настоящият план за финансово оздравяване на община Сапарева баня е разработен на основание чл.130д, ал.3 от Закона за публичните финанси и има за цел постигане на финансова устойчивост и стабилност на общинските финанси, чрез изпълнението на мерки за повишаване на събираемостта на приходите и подобряване ефективността на разходите. С решение №127/23.07.2016 г.от Общински съвет Сапарева баня открива процедура по финансово оздравяване на общината, както е предвидено в чл.130д, ал.2 от ЗПФ, и възлага на кмета да изготви проект на план за финансово оздравяване и да проведе публично обсъждане с местната общност.

В процедурата за финансово оздравяване се вземат предвид интересите на местната общност. Откриването на такава процедура е задължително за общините с финансови затруднения. По данни на Министерство на финансите най-големи финансови проблеми има общо в девет общини в страната и община Сапарева баня е една от тях. Причините за тежкото финансово положение на общината са огромната задлъжнялост и недостатъчните собствени приходи, с които не могат да се покрият текущите разходи за местни дейности и да остават за погасяване на дългове и за изпълнение на инвестиционната програма на общината. Наложените финансови корекции по

проекти, финансирани по оперативни програми на Европейския съюз в България, също допълнително влошават бюджетните показатели.

Стратегията на кмета на Община САПАРЕВА БАНЯ, при изготвяне на плана е да се повишат приходите на общината чрез реално отчитане и събиране на местните такси и данъци, да се създадат необходимите възможности за разсрочени плащания чрез допълнителни разговори с кредиторите и да се намалят текущите разходи на администрацията.

Като част от оздравителният план, който ще бъде представен от Община САПАРЕВА БАНЯ, вече отчитат повишаването /макар и минимално/ на местните данъци и такси. Друга мярка, която ще доведе до допълнителни приходи в общинската хазна са промените в нормативната база на общинско ниво. Направените разчети показват, че завишеният контрол и по-високата събираемост на местните данъци и такси са гаранция за по-добра приходна част като част от оздравителната програма. Не на последно място е ефектът и от прекратяването на неизгодни договори, които са били подписани при предишното управление, което в дългосрочен план ще подобри финансовата рамка.

Необходимостта от изготвянето на план за финансово оздравяване на община Сапарева баня е израз на усилията за ограничаване на негативните ефекти върху бюджетната позиция и върху местната общност, като се предлагат възможности за реализиране на допълнителни мерки в приходите и разходите при съобразяване с рисковете за увеличаване на просрочените задължения.

Събираемостта на бюджетните приходи е от ключово значение за доброто управление на общината. От друга страна намаляването дела на сенчестата икономика като укриване на данъци и такси и създаването на благоприятна бизнес среда са едни от основните фактори за икономическо развитие и растеж на общината като цяло.

Целта на настоящият план не е да се обясни защо и как се е стигнало до лошото финансово положение на общината, а да се очертаят пътищата и да се идентифицират възможните мерки за излизане на община Сапарева баня от категорията на финансово затруднените общини.

Направена е кратка оценка на финансовото състояние на общината по определени показатели, както и преглед на стойностите на показателите по чл.130а от Закона за публичните финанси, поради които се налага изработването на настоящия план.

Разгледана е структурата на приходите и разходите по бюджета на община Сапарева баня за да се потърсят възможности за оптимизирането и. Идентифицирани са показатели, чието изменение да се наблюдава в процеса на изпълнение на плана, като са посочени и желаните целеви стойности в края на оздравителната процедура. Описани са конкретните мерки които общинската администрация и общинският съвет ще предприемат по отношение на увеличаване на приходите и намаляване на разходите с постоянен характер, както и ефекта от тези мерки върху местната общност и върху местния бюджет.

ОЦЕНКА НА ФИНАНСОВОТО СЪСТОЯНИЕ НА ОБЩИНА САПАРЕВА БАНЯ

Финасовото състояние на община Сапарева баня е оценено по разработената от Министерство на финансите Методика за оценка на финансовото състояние на общините. В методиката са изписани основните показатели, които хараткеризират финасовата самостоятелност и финасовите резултати от дейността на общината, както и правилата по които те се изчисляват. Оценката се извършва на база показатели, които са ключови за финансовото управление на общините и по които се оценява развитието им спрямо определен момент /същия период на минала година или друг предходен период/.

Изготвената оценка дава представа за състоянието и възможностите на общината за разпределение на наличните ресурси и предоставянето на публични услуги текущо и в сравнителен план.

ФИНАНСОВА САМОСТОЯТЕЛНОСТ

Финансовата самостоятелност на една община е добре обезпечена, ако тя има потенциал да генерира собствени приходи, които формират над 70% от общите приходи в бюджета и. Ако съотношението на собствените приходи към общите бюджетни приходи е между 50 и 70%, тогава тя е относително самостоятелна от централната власт. Когато пък съотношението е под 50%, това вече говори за силна зависимост във финансово отношение на общината от центрълната власт.

Показателна за финансовата самостоятелност е и степента на покритие на местните разходи със собствени приходи, т.е. успява ли общината да финансира разходите си за местни дейности със собствени приходи.

Тези показатели за община Сапарева баня са изчислени и показани по-долу:

Показатели	2012 г.	2013 г.	2014г.	2015г.
1.Собствени приходи лв	1 551 230	2 338 433	2 086 881	2 345 932
2.Общо приходи лв.	3 399 502	4 088 937	5 390 861	5 293 080
3.Дял на собствените	45,63%	57,18%	38,71%	44,32
Приходи в общите	Средно 46,46%			
Приходи $\frac{1}{2}$				
Разходи за местни	1 815 931	2 452 879	3 636 156	2 985 781
дейности				
Покритие на разходите за				
местни дейности сас	85,42%	95,33%	57,39%	78,57%
собствени приходи	Средно 79,18 %			

За предходния 4-годишен период относителният дял на собствените приходи в общите бюджетни приходи на община Сапарева баня е средно 46,46% това означава, че около $\frac{1}{3}$ от бюджетните постъпления идват от собствени приходи т.е. общината в значителна степен е зависима от трансферите на централната власт. През 2015 година този показател за община Сапарева баня надвишава средния за страната, който е 40,17 %.

През нито една от наблюдаваните години общината не успява да покрие изцяло разходите си за местни дейности със собствени приходи и трябва да търси допълнителни средства. Степента на покритие е около 79,18.%, а за останалите трябва да се разчита на други средства.

ФИНАНСОВА УСТОЙЧИВОСТ

Показателите за финансова устойчивост отразяват до каква степен бюджетът на общината е балансиран, доколко имат проблеми в приходната

или разходната част на бюджета, както и степента на задлъжнялост. За тази група показатели се определя кой показател влияе положително и кой отрицателно върху финансовата устойчивост на общината. Влияние в положителна посока оказва само изменението на бюджетния излишък спрямо общите приходи.

Бюджетът на община Сапарева баня за периода 2012-2015 година приключва с излишък/дефицит/ както следва:

2012 година 117 444 лв., 2013 година 335 082 .лв., 2014 година - 100 049 лв. и 2015 година 950 365 лв.

Вторият показател има за цел да даде представа каква част от собствените приходи на общината отиват за изплащане на общинския дълг. Препоръчително е съотношението на привлечения ресурс на една община към общия капиталов ресурс с който разполага да не е повече от 1/3. Ако привлечения капитал е по-голям от собствените приходи и трансферите, то общината може да изпадне в неблагоприятно финансово положение и да изпита затруднения при изплащането на лихвите и главниците по дълговете. Размерът на дълга, като процент от планираните приходи и изравнителната субсидия средно за всички общини за 2015 година е 54,01%. По този показател общината изпълнява препоръчителното съотношение на привлечения ресурс към общия капиталов ресурс.

Отношението на просрочените задължения към годишните собствени приходи и изравнителна субсидия показва способността на общината да покрие просрочените си задължения в рамките на текущата година. Изменението в просрочените задължения е показател за краткосрочните тенденции по отношение на финансовата стабилност на общината. Дял на просрочените задължения от планираните приходи и планираната изравнителна субсидия - средно 7,59 % през 2015 година. За община Сапарева баня просрочените задължения представляват почти 12,8 % от сумата на собствените приходи и изравнителната субсидия през 2015 година.

Към 30.06.2016 година задлъжнялостта на общината се увеличава с още около 1 мил.лв. представляващи наложени ни глоби, лихви, неустойки, финансови корекции по проекти и др. за периода 2011-2015 г.

ЕФЕКТИВНОСТ

Степента на административна натовареност на един общински служител се измерва със съотношението на населението на общината към заетия персонал във функция „Общи държавни служби”.

Средната стойност на показателя „Население на един общински служител, зает във функция „Общи държавни служби“, за всички общини за 2015 година е 298 жители. За община Сапарева баня за периода 2012-2015 година е средно 195 жители, а за 2015 година е 188 жители. По този показател общината ни е почти на последно място по брой обслужвано население от един служител.

Разходите за заплати и осигуровки на персонала обхващат разходите по параграфи 01-00 „Заплати“, 02-00 „Други възнаграждения и плащания“ и 05-00 „Задължителни осигурителни вноски от работодатели“. Тези разходи общо за всички дейности /делегирани от държавата и местни/ и за всички функции се увеличават от 1 766 хил.лв. през 2012 година до 2 271 хил.лв през 2015 година т.е. с около 22 %

Делът на разходите за персонал в общите бюджетни разходи на Община Сапарева баня е както следва:

2012 год. 51.96%

2013 год 47.20%

2014 год 40.58%

2015 год. 38.58 %

През 2015 година около 710 хил лв. са разходите за персонал в местните дейности. Относителният им дял в тях има доста по-ниски стойности около 13 %.

ИНВЕСТИЦИОННА АКТИВНОСТ

Показател за инвестиционната активност на една община е относителния дял на капиталовите разходи в общите и разходи. Той показва каква част от акумулираните ресурси общината успява да задели за инвестиции в дълготрайни активи след покриването на текущите разходи. Колкото по-голям е относителния дял на капиталовите разходи спрямо този на текущите, толкова по-активна в инвестиционно отношение е общината.

Делът на капиталовите разходи в общинските разходи по години е както следва:

2012 год. 6,26%

2013 год. 7,72%

2014 год. 29,30%

2015 год. 24,42%

На всеки 100 лева общински разходи за дълготрайни активи се отделят между 6- 20 лв., като средно за последните 4 години относителния дял на капиталовите разходи е 16,92%. Стойността на показателя говори за средна инвестиционна активност на община Сапарева баня, и очертаващата се тенденция е повишаване на инвестиционна активност на общината. През 2015 година средният за страната показател за инвестиционна активност е 15,5 %, а за община Сапарева баня той е 24.42%.

КРИТЕРИИ ЗА ОБЩИНИ С ФИНАНСОВИ ЗАТРУДНЕНИЯ

В чл.130а от Закона за публичните финанси са дефинирани обективни критерии, при изпълнението на три и повече от които една община се счита, че е изпаднала във финансови затруднения.

1. Фискалното правило по чл. 32, ал. 1 от Закона за публичните финанси изисква годишния размер на плащанията по дълга на една община във всяка отделна година да не надвишава 15 на сто от средногодишния размер на собствените приходи и общата изравнителна субсидия за последните три години. Алинея 2 на същия член от ЗПФ изисква номиналната стойност на издадените през текущата година общински гаранции да не надвишава 5 на сто от общата сума на собствените приходи и общата изравнителна субсидия по последния годишен отчет за изпълнение на бюджета.

През 2015 година 27 общини не спазват това правило, община Сапарева баня не е сред тези общини.

2. Наличните към края на годината задължения за разходи по бюджета на общината надвишават 15 на сто от средногодишния размер на отчетените разходи за последните 4 години.

Към края на 2015 година 44 общини отговарят на този показател, сред които е и община Сапарева баня със стойност на показателя 27,3 %.

3. Наличните към края на годината поети ангажменти за разходи по бюджета на общината надвишават 50 на сто от средногодишния размер на отчетените разходи за последните 4 години.

Общо 43 общини нарушават това правило към края на 2015 година, сред които е и община Сапарева баня 83 %.

4. Наличните към края на годината просрочени задължения надвишават 5 на сто от отчетените за последната година разходи на общината.

В края на 2015 година общините с просрочени задължения с над 5 % от разходите са 71 на брой, като и община Сапарева баня е една от тях с 12,8 % дял на просрочените задължения.

5. Бюджетното салдо е отрицателно за всяка една от последните три години.

На този критерии за 2015 година отговарят само 8 общини, но община Сапарева баня не попада в тази бройка.

6. Средното равнище на събираемост на данъка върху недвижимите имоти и данъка върху превозните средства е под осреднената събираемост на двата данъка на всички общини, отчетена за предходната година.

Средната събираемост на двата данъка за всички общини през 2015 година е 65,86, а тази за община Сапарева баня е едва 50,77%. 125 общини са с по-ниска събираемост, от които е и Сапарева баня.

Община Сапарева баня отговаря на 4 от 6-те критерия за финансово затруднение.

АНАЛИЗ НА БЮДЖЕТА НА ОБЩИНА САПАРЕВА БАНЯ

Основните показатели за бюджетите и сметките за средства от Европейския съюз са приходите, помощите и даренията, разходите, бюджетните взаимоотношения, бюджетното салдо и финансирането на бюджетното салдо.

Общинският бюджет включва:

1. Приходи от:

- ☐ местни данъци – при условия, по ред и в граници, установени със закон
- ☐ такси – при условия и по ред, установени със закон;